

MILIVOJE Štulović scenografije i slike

Galerija Joakim, 15.02.2017.

МПУС
МУЗЕЈ ПОЗОРИШНЕ
УМЕТНОСТИ СРБИЈЕ
У ПУЛСНОМ КВАРТАЛУ
НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ
ЦЕНТРАЛНИ ЗАСТАВА
ТЕАТРАЛНИХ УМЕТНОСТИ

Muzej pozorišne umetnosti Srbije, oktobar 2017.

Pokrovitelj izložbe
Skupština grada Kragujevca

MILIVOJE ŠTULOVIĆ - BIOGRAFIJA

Rođen je u Kraljevu 27.01.1952. godine. Završio Školu za primenjenu umetnost u Novom Sadu. Radio u „Knjaževsko-srpskom teatru“ u Kragujevcu kao slikar i scenograf. Član je ULUS-a.

Adresa: Grada Karare 4/J, Kragujevac, tel./fax: 034 205109;
Mob: 064 9627210, 065 5717971; e-mail: milivojestulovic@gmail.com;

SAMOSTALNE IZLOŽBE

1982. Kragujevac, foaje teatra „Joakim Vujić“; 1983. Kragujevac, Mali likovni salon Narodnog muzeja; 1984. Valjevo, Gradska biblioteka; 1985. Novi Pazar, galerija „Sopoćanska viđenja“; 1988. Kragujevac, Mali likovni salon Narodnog muzeja; 1992. Kragujevac, Mali likovni salon Narodnog muzeja; 1993. Priština, Galerija pokrajinskog kulturnog centra; 1994. Kragujevac, Mali likovni salon Narodnog muzeja; 1995. Novi Sad, Mali salon kulturnog centra; 1996. Užice, Gradska galerija; Čačak, Likovni salon Doma kulture; 1998. Beograd, Galerija kulturnog centra Beograda; 1999. Kragujevac, Moderna galerija; 2002. Kragujevac, Moderna galerija; 2005. Novi Sad, galerija „Zlatno oko“, Kragujevac, Moderna galerija; 2006. Požega, Gradska galerija; 2007. Zrenjanin, Moderna galerija (Nikolić, Dečov, Štulović); Beograd, galerija Euro centra (Nikolić, Dečov, Štulović); Kragujevac, galerija „Mostovi Balkana“ (Nikolić, Dečov, Štulović); Požega, Gradska galerija (Nikolić, Dečov, Štulović); 2008. Kragujevac, galerija „Joakim“, Knjaževsko Srpskog Teatra - digitalne grafike; Šabac, foaje Narodnog pozorišta - digitalne grafike; Igalo, galerija SPA, Institut Igalo; 2011. Klub Vidosav, Kragujevac; 2012. Ambasada Republike Srbije - Vašington (Štulović, Rakić), Narodni muzej Kragujevac. 2014. Kragujevac, izložba scenografija Galerija Joakim - Knjaževsko Srpski teatar; 2015. Šabac, izložba scenografija galerija Vladislav Lalicki, Narodno pozorište Šabac; 2015. Opovo, galerija Jovan Popović, izložba scenografija; 2016. Kragujevac, Narodni muzej „Mali likovni salon“ - izložba asamblaža i slika; 2017. Kragujevac, galerija Joakim Knjaževsko srpskog teatra - izložba scenografija i slika; 2017. Muzej pozorišne umetnosti Srbije.

MEĐUNARODNE IZLOŽBE

1997. Slovenj Gradec, Galerija UNICEF-a "Umetnik i urbana sredina" („The artist & urban environment“); 2004. Ingolštadt, izložba članova ULUS-a podružnice Kragujevac; 2006. Novi Sad, galerija „Zlatno oko“, međunarodna izložba „Zastava“; 2007. Lido di Jesolo, kao gost italijanskih umetnika; Čačak, Galerija Doma kulture „Otvorena knjiga Balkana“, Sarajevo, Collegium Artisticum, Otvorena knjiga Balkana; Kragujevac, galerija

„Mostovi Balkana“ - digitalne grafike; 2009. Čačak, Dom kulture „Otvorena knjiga Balkana“.

Slike Milivoja Štulovića se nalaze u mnogim muzejima i privatnim kolekcijama (Narodni muzej Kragujevac, Gradska galerija Užice, galerija Zlatno oko - Novi Sad, galerija Opovo, Gradska galerija Dimitrovgrad, Institut Sima Milošević - Igalo, Ambasada republike Srbije u Vašingtonu). Slike se nalaze i u mnogim likovnim kolonijama u zemlji i inostranstvu. U privatnim kolekcijama Hrvatske, Crne Gore, Srbije, Nemačke, Italije, Francuske, Poljske, Rumunije, Grčke, Amerike i Australije. Trideset puta je samostalno izlagao a preko šezdeset puta na zajedničkim izložbama u zemlji i inostranstvu. Učestvovao je na preko šezdeset likovnih kolonija u zemlji i inostranstvu. Osnivač je međunarodne kolonije "Mostovi Balkana" sa akademskim slikarom Goranom Rakićem. Organizator je više kolonija u zemlji. U Knjaževsko srpskom teatru uradio je preko četrdeset svojih scenografija a kao pozorišni slikar, islikao preko dvesta scenografija.

Kao slikar u "Knjaževsko Srpskom Teatru" redio je scenografije sa poznatim scenografima (Savom Baračkovim, Tošom Lalickim, Velizarom Srbljanovićem, Miodragom Tabačkim, Vladimirom Marenićem, Borisom Maksimovićem, Jure Fabriem, Geroslavom Zarićem, Krstomirom Milovanovićem...). Autorske scenografije radio je sa (Petrom Govedarovićem, Janom Čanijem, Boškom Dimitrijevićem, Miodragom Jurišićem, Nebojšom Bradićem, Primožom Beblerom, Ljubomirom Ubavkićem, Markom Misiračom, Matei Varodiem, Draganom Ćirjanićem, Jovanom Miškovićem, Milićem Jovanovićem, Draganom Jakovljevićem, Goranom Cvetkovićem, Žankom Tomićem, Ivanom Koraksić, Jovanom Grujićem). A slikarski izveo preko 200 scenografija drugih scenografa.

NAGRADE I PRIZNANJA

1970. Međunarodna nagrada za dizajn, Frankfurt na Majni; 1985. Pohvala na godišnjoj izložbi Kragujevačkih likovnih umetnika (žiri ULUS-a); 1987. Otkup za zbirku Narodnog muzeja u Kragujevcu na Godišnjoj izložbi LUK-a (žiri ULUS-a), 2003. Otkupna nagrada na Prvom trijenalu kragujevačkih umetnika. Godišnja nagrada Teatra „Joakim Vujić“ Kragujevac, 2007. Prva nagrada - Grand Prix za scenografiju na Međunarodnom festivalu komedije FESTCOM u Bukureštu; 2007. Diploma, Knjaževsko Srpskog Teatra za međunarodnu afirmaciju teatra. 2017. Pohvala za dugogodišnji doprinos razvoju Knjaževsko srpskog teatra.

STUDIJSKA PUTOVANJA

1987. Pariz, atelje Petra Omčikusa i Kose Bokšan.

1995., 1997., 2001., 2003., 2005. i 2007. Venecijansko bijenale.

SLIKAR I SCENOGRAF MILIVOJE ŠTULOVIĆ

Sava Stepanov

Na srpskoj umetničkoj sceni Milivoje Štulović je prisutan više od četiri i po decenije. Njegova stvaralačka avantura je započeta veoma rano, još u vreme školovanja u Srednjoj školi za primenjenu umetnost u Novom Sadu, o čemu govori i podatak da je već tada ostvario značajan izlagački uspeh jer mu je, na internacionalnoj izložbi u Frankfurtu na Majni u Nemačkoj 1970. godine, dodeljena nagrada za dizajn tekstila. Posle Novog Sada izvesno vreme je radio u Robnim Kućama Beograd. To zaposlenje ga dovodi u Kragujevac – preseljava se kada je ovde otvorena Robna kuća Beograd. Januara 1981. godine zaposlio se u Knjaževsko srpskom teatru kao slikar i scenograf. U pozorištu je proveo čitav svoj radni vek. Tu je kao slikar, intenzivno sarađivao sa legendarnim kragujevačkim scenografom Savom Baračkovim a potom i sa drugim istaknutim srpskim scenografima kao što su Lalicki, Srbljanović, Marenić, Maksimović, Zarić, Tabački i drugi... Kao pozorišni slikar uradio je oko 170 „tuđih“ scenografija. Pokazalo se da je to bila izuzetna „škola“ jer se, nakupivši znanja i skustva, osposobio za stvaranje samostalnih autorskih scenografskih projekata.

Po odlasku Baračkova u penziju 1990-te, postaje scenograf u kragujevačkom teatru. Tokom nešto više od dve i po decenije, samostalno je uradio preko 35 autorskih scenografija. Vremenom je definisao svoj scenografski stav, a pozorišni kritičar i reditelj Goran Cvetković čak zapaža – „Štulović je originalan“. Vrlina njegovih scenografskih rešenja je u jednostavnosti, često čak u minimalističkom definisanju ambijenta u kojem se odigrava predstava. On je jedan od onih scenografa koji ima izuzetno poštovanje prema dramskom piscu i njegovom tekstu, prema rediteljskim zahtevima, te prema glumcima i njihovoj egzistenciji na sceni. Štulović to svoje poštovanje pokazuje nedodvoravajući se nikome, nego se ponaša savim obrnuto: iskazujući svoj integritet suverenog scenografa. Svojom scenografijom prvenstveno nastoji da definiše prostor, da ga oblikuje tako da u njemu omogući nesmetani „protok pozorišne radnje koja se odvija u jednom kadru“, kako je to u jednom intervjuu rekao filipinski filmski reditelj Lav Dijaz, inače dobitnik „Zlatnog lava“ u Veneciji. Poput Dijaza i Štulović je svestan da glumci, koji su navikli da se njima

manipuliše, da izvršavaju rediteljske zahteve, „dolaze na svoje“ kada im se otvore prostori slobode, jer oni znaju da koriste prostor i vreme na sceni. Štulovićeva scenografija je jednostavna, svedena i otvorena. U zavisnosti od teksta i od saradnje sa rediteljem ona u njegovim rešenjima često menja stepen ostvarenog mimezisa. U tim situacijama Štulović vešto gradi različite eksterijerne ambijente u kojima je dovoljno ilustrativnih detalja da se scena učini životnom, ubedljivom (Stevan Jakovljević, Na leđima ježa) ili enterijere tipičnih građanskih ambijenata čiju funkcionalnost ne remete detalji kojima scenograf označava vreme i epohe (Edvard Olbi, Ko se boji Virdžinije Vulf; Branislav Nušić, Ožalošćena porodica; Martin Makdona, Lepotica Linejna). Štulović je majstor scenografskih rešenja u kojima se jednostavnim pokretanjem kulisa izgled scene transformiše u nove slike i nove ambijentalne celine (Luidi Pirandelo, Čovek, zver, vrlina; Ričard Bin, Jedan čovek, dvojica gazda, Jon Luka Karađale, Karnevalski prizori)... Ipak, možda najzrelija Štulovićeva ostvarenja predstavljaju njegova izrazito minimalistička scenska rešenja (adaptacija Petra Govedarevića, Od Rastka do Svetog Save; Aleksandar Đaja, Povratak kneževog sokola; Herbert Li, Ubiti pticu rugalicu, te predstava po motivima Ive Andrića, Noć u kafani Titanik). Naravno, treba zapaziti i činjenicu da Štulovićevo promišljanje scenografije, očigledno je, mnogo duguje njegovom slikarstvu. On je jedan od onih umetnika koji je sposoban da viđene prizore apstrahuje do apstrakcije, da ih svodi na bitne, na najznačajnije podatke koji, čak i kao detalji više govore o celini nego sve raspricane slike sa detaljnim opisima i „dočaravanjima“. Pozorište je za ovog scenografa, bilo i ostalo – magija u kojoj valja učestvovati. A upravo u tome je suština Štulovićeve scenografske filozofije kojom angažuje i obdaruje kako aktere na sceni, tako i publiku u gledalištu.

Prisutnost slikarske estetike u Štulovićevim scenografijama je sudbinska, neizbežna. Jer, svoju pozorištansku aktivnost ovaj umetnik je započeo kao – slikar. Tih osamdesetih godina proteklog veka mladi umetnik, koji se tek upustio u vlastitu stvaralačku avanturu, još nema jasno uspostavljen i personalizovan koncept, ali ima izvanredno razvijen poetsko-lirski likovni

senzibilitet. U bučnoj atmosferi postavangardnog novog slikarstva i dominacije svojevrsne (neo)ekspresionističke "picture erupta", Milivoje Štulović u svojim slikama "prebira" po tihim motivima ateljejskog mobilijara, gipsanih skulptura i ostalog enterijernog inventara. . . On slika mrtve prirode, enterijere a iz ateljejskog ambijenta retko izlazi, tek da bi zabeležio neku pejzažnu senzaciju kako bi se približio prirodi – tako neophodnoj za iznalaženje, shvatanje i uspostavljanje autentične prirode slike. A to se desilo u njegovom slikarstvu nešto kasnije – kada su ga pejzažni povodi odveli u apstrakciju, u sliku sazdanu od vidljivog dejstva likovnih elemenata: linije, boje i materije. . . Tako se Štulović ustanovio kao jedan od onih umetnika koji su uspeli da sadržaj slike usklade sa njenom pikturalnom suštinom. Njegova likovnost je autentična jer, iako nenametljivo, likovni elementi poseduju svoju zasebnost. Linijom i crtežom, bojom i koloritom je definisan naslikani prizor, ali je njima struktuirano likovno-pikturalno tkivo slike. Pri tome, ovaj slikar je većito bio tihi učesnik epohe. Svoj odnos prema svetu razlaže metodom slikarskog intimizma, nekakvom tihom strašću koja je usmerena ka spoznavanju suštine mirnog i ugodnog življenja. Stoga na njegovim slikama nema direktnih life prizora iz stvarnosti, nema uključivanja u kaos svakodnevlja. Ovo slikarstvo je pravi kontrapunkt atmosferi epohalne krize u kojoj se svet našao tokom poslednjih decenija. A upravo je u tome dejstvenost Štulovićeve umetnosti.

U slikama nastalim tokom poslednje dekade nesretnog XX veka, te u godinama posle 2000-te, Milivoje Štulović se ponašao kao slikar kontinuiteta. Sve je u njegovoj umetnosti uzročno-posledično povezano: rani intimizam se razvio u nesvakidašnji asocijativni pejzažizam tihog i nežnog kolorita. Prevladavaju sniženi tonovi, boje prirodnih materijali, peska pre svih. Slika prirode se postvaruje, ona prestaje da bude tek iluzija stvarnosti sve više se konkretizujući kao njen integralni deo. Na sebi svojstven tihi i senzibilan način, u tim slikama Štulović primenjuje enformelističko aproprisanje i integrisanje konkretnog materijala. To inicira potonje, znatno slobodnije integrisanje stvarnih predmeta, dakle, i same stvarnosti u sliku. Već u slikama inspirisanih Leonardom, a pogotovo onim zasnovanim na

iskustvima vizantijske ikonografije, pojavljuju se brojne aplikacije kojima umetnik ne evocira duh prošlosti, nego manifestuje jednu osobenu i personalizovanu ovovremensku likovnost. Slika je transformisana u ansamblaž. Tim ansamblažnim ostvarenjima Štulović je, u godinama svoje pune stvaralačke zrelosti, napustio područje "klasično" slikarstva. Iako atraktivna, ta promena, međutim, nije promenila njegovu umetničku poetiku, njegovu shvatanje sveta i umetnosti. Svi njegovi pikturalni "proizvodi" i dalje čuvaju svoju likovnost, svoje estetske i etičke karakterističnosti.

Ova retrospektiva nas na jedan koncizan način podseća na pređeni put slikara i scenografa Milivoja Štulovića, od davnih sedamdesetih do danas. Dakako da je u tom dugom periodu ovaj umetnik stvorio brojna dela koja su nastajala u različitim okolnostima a kojima je obilovala naša skorašnja istorija. Izložba nam prikazuje Štulovićev odnos prema svetu i vremenu kraja proteklog i početkom ovog veka, ova postavka prezentuje sve "faze" razvoja umetnikovih stavova i ideja. Čini se da tih faza kod Štulovića nije bilo mnogo, ili su se formirale bez drame i drastičnosti, bez radikalnih prekida, bez neočekivanih zaokreta pa nisu uvek izražene i vidljive. Postupnost je glavna odlika umetnikovog razvoja - od ranih realističko intimističkih ostvarenja, preko svedenih apstraktnih slika, pa potonjeg diskretnog slikarstva materije i serije kolažiranih slika sa citatima iz istorije umetnosti, sve do još uvek aktuelnih ansamblaža Milivoje Štulović je kontinuirano razvijao svoje slikarske ideje i postupke. On nije usaglašavao sa aktuelnim umetničkim tendencijama, a sve svoje postupke je zasnivao na sopstvenoj osećajnosti i na vlastitim promišljanjima sveta i umetnosti. Tako je nastao opus koji nas, tokom svih ovih godina, svojim estetskim i etičkim vrednotama oplemenjuje, teši, ohrabruje i hrabri za prevladavanje svih tegoba kojim nas svet u kome živimo tako nemilosrdno obasipa.

A nije li to jedna od najvažnijih funkcija umetnosti?

OD RASTKA DO SVETOG SAVE

Adaptacija i režija: Petar Govedarević
 Scenografija i slikarski radovi: Milivoje Štulović
 Sezona: 1992./1993.

Stevan Jakovljević
 NA LEĐIMA JEŽA

Reditelj: Miodrag Jurišić
 Scenografija i slikarski radovi: Milivoje Štulović
 Sezona: 1998./1999.

Branislav Nušić
 OŽALOŠĆENA PORODICA

Reditelj: Ljubomir Ubavkić
 Scenografija i slikarski radovi: Milivoje Štulović
 Sezona: 2002./2003.

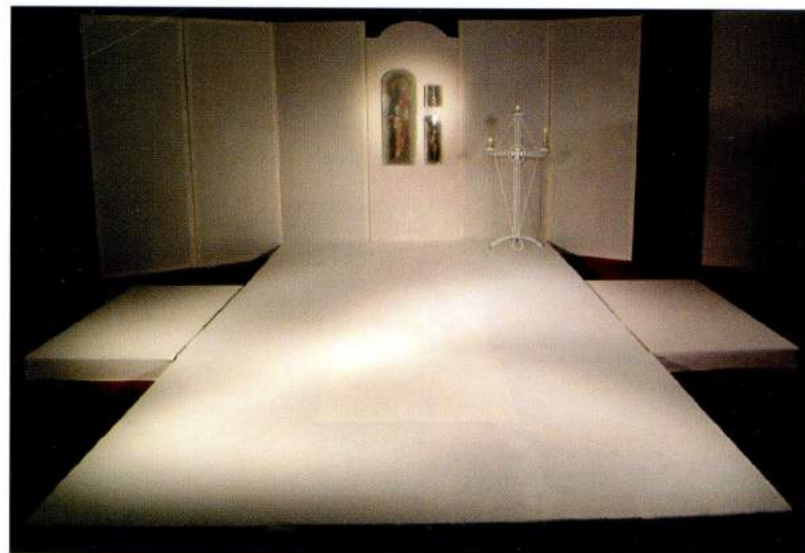
Edvard Olbi
 KO SE BOJI VIRĐINIJE VULF

Reditelj: Miodrag Jurišić
 Scenografija i slikarski radovi: Milivoje Štulović
 Sezona: 1999./2000.

ČOVEK, ZVER I VRLINA

POVRATAK KNEŽEVOG SOKOLA

Luidi Pirandelo
 ČOVEK, ZVER I VRLINA
 Reditelj: Marko Misirača
 Scenografija i slikarski radovi: Milivoje Štulović
 Sezona: 2013./2014.

Aleksandar Đaja
 POVRATAK KNEŽEVOG SOKOLA
 Reditelj: Boško Dimitrijević
 Scenografija i slikarski radovi: Milivoje Štulović
 Sezona: 2006./2007.

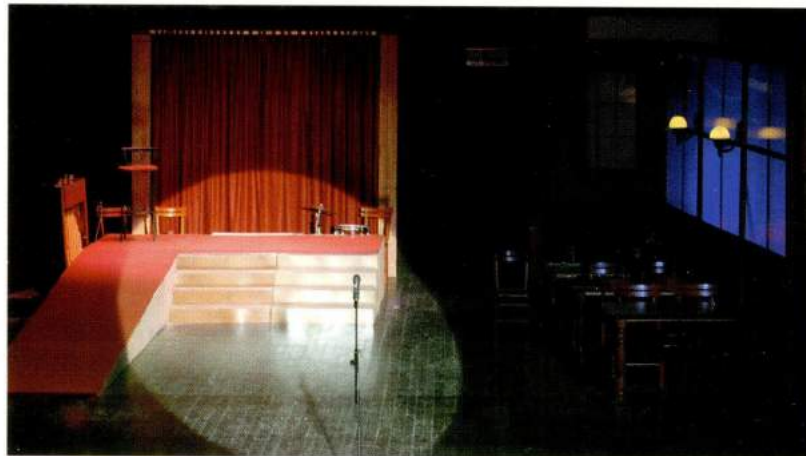

Harper Li
UBITI PTICU RUGALICU
 Reditelj: Nebojša Bradić
 Scenografija i slikarski radovi: Milivoje Štulović
 Sezona: 2013./2014.

Miloš Janoušek
GUSARI
 Reditelj: Jan Čani
 Scenografija i slikarski radovi: Milivoje Štulović
 Sezona: 2006./2007.

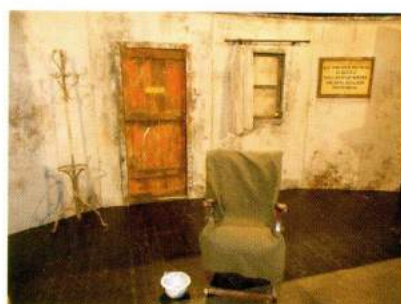

Po motivima priča Ive Andrića
NOĆ U KAFANI TITANIK
 Autor teksta i reditelj: Nebojša Bradić
 Scenografija i slikarski radovi: Milivoje Štulović
 Sezona: 2011./2012.

Ričard Bin
JEDAN ČOVEK, DVOJICA GAZDA
 Reditelj: Nebojša Bradić
 Scenografija i slikarski radovi: Milivoje Štulović
 Sezona: 2012./2013.

Martin Makdona
LEPOTICA LINEJNA
Reditelj: Milić Jovanović, uz supervizorstvo umetničkog direktora, Nebojše Bradića
Scenografija i slikarski radovi: Milivoje Štulović
Sezona: 2012./2013.

Jon Luka Karadale
 KARNEVALSKI PRIZORI
 Rediteľji: Matei Varodi
 Scenografija i slikarski radovi: Milivoje Œtulović
 Sezona: 2006./2007.

Anton Pavlovič Čehov
UJKA VANJA
Reditelj: Jovan Grujić
Scenografija i slikarski radovi: Milivoje Štulović
Sezona: 2016./2017.

Poema Bore Horvata
USTA SVETILIŠTA - VELIKI ŠKOLSKI ČAS
 Adaptacija i režija: Dragan Jakovljević
 Scenografija i slikarski radovi: Milivoje Štulović
 Godina: 2005.

Po poemi engleskog pesnika Richarda Bernsa
PLAVI LEPTIR - VELIKI ŠKOLSKI ČAS
 Adaptacija i režija: Dragan Ćirjanić
 Scenografija i slikarski radovi: Milivoje Štulović
 Godina: 2007.

Ružica Vasić
HLADNJAČA ZA SLADOLED
 Adaptacija i režija: Primož Bebler
 Scenografija i slikarski radovi: Milivoje Štulović
 Sezona: 2013./2014.

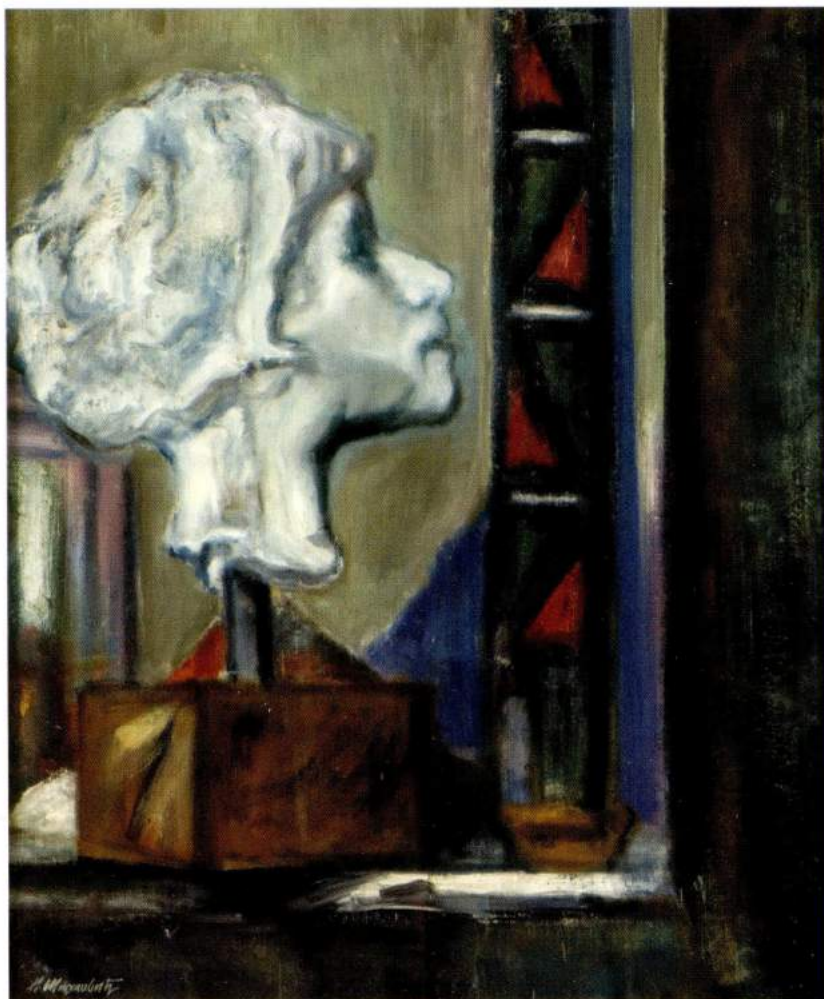

Poema Jovana Zivlaka
ONI SU UŠLI U DOM NAŠ - VELIKI ŠKOLSKI ČAS
 Reditelj: Boško Dimitrijević
 Scenografija, kostimi i slikarski radovi: Milivoje Štulović
 Godina: 2012.

Gordan Mihić
OSMEH ANDELA
Reditelj: Jovica Pavić
Scenografija: Miodrag Tabački
Slikarski radovi: Milivoje Štulović

Slike rađene u ateljeu Petra Omčikusa, Pariz - 1987.
MOTIVI IZ PETROVOG ATELJEA
Ulje na platnu, 50 x 70 cm

Slike rađene u ateljeu Petra Omčikusa, Pariz - 1987.
MOTIVI IZ PETROVOG ATELJEA
Ulje na platnu, 50 x 70 cm

ATELJE
Ulje na lesonitu, 70 x 50 cm

MOTIV IZ MANASTIRA GRADAC
Ulje na platnu, 65 x 75 cm

SEĆANJE NA LEONARDA
 Ulje na platnu, 120 x 90 cm
 Izlagana u ambasadi Republike Srbije
 u Vašingtonu za dan državnosti.

HILANDARSKA ŠTAMPARIJA
 Asamblaža, 70 x 55 cm

SEĆANJE NA REMBRANTA
 Asamblaža, 100 x 80 cm

KAVEZ

Gvaš, 50 x 35 cm
Izlagana na prolečnoj izložbi ULUS-a

MANASTIRSKA IMPRESIJA

Kombinovana tehnika na kartonu, 65 x 45 cm
Izlagana na prolečnoj izložbi ULUS-a, 1987.

STUDENIČKI ZNAK

Ulje na platnu - kombinovana tehnika, 80 x 65 cm
Izlagana na prolečnoj izložbi ULUS-a

ZID

Ulje na platnu - kombinovana tehnika, 50 x 40 cm

ZA IZDAVAČA:
Direktor Knjaževsko-srpskog teatra
Miloš Krstović i
Skupština grada Kragujevca

FOTOGRAFIJE:
Igor Todorović, Predrag Mihajlović,
Dragan Vučković, Milivoje Štulović

PREDGOVOR:
Sava Stepanov

GRAFIČKI DIZAJN:
Nebojša Radojković

ŠTAMPA:
Donat Graf, Beograd

TIRAŽ:
250

GODINA:
2017.

CIP - Каталогизација у публикацији -
Народна библиотека Србије, Београд

745/749.071.1:929 Штуловић М.(083.824)
73/76(497.11)"19/20"(083.824)

MILIVOJE Štulović : scenografija i slike : Galerija Joakim, 15. 02.
2017. : Muzej pozorišne umetnosti Srbije, oktobar 2017. / [predgovor Sava
Stepanov ; fotografije Igor Todorović [et al.]. - Kragujevac :
Knjaževsko-srpski teatar : Skupština grada Kragujevca, 2017 (Beograd :
Donat Graf). - 17 str. : ilustr. ; 21 x 30 cm

Kor. nasl. - Tekst štampan dvostubačno. - Tiraž 250. - Milivoje
Štulović-biografija: str. 3.

ISBN 978-86-920641-1-1

a) Штуловић, Миливоје (1952-) - Сценографија - Изложбени каталог b)
Штуловић, Миливоје (1952-) - Слике - Изложбени каталог
COBISS.SR-ID 238898444

LEONARDOVA KUTIJA
Asamblaža, 50 x 30 cm